

Սոցիալական

աղորդում ենք նկատել, որ «Առանց վարձարկի» վերագրով, քեման մանկավարժական կրթական համակարգը և Հայաստանում: Տղամարդը քեման, մոռացած, որ հայկական ընտանիքներում վաղուց նույնիսկ չորս երեխա ունենալը բնական է եղել, ոգևորված արդարացում են գտնում երեխա մյս տայմաններում, հաց չկա, կար չկա, հագուստ չկա, հավաս չկա... Մենք երջանակներին այս հարցադրությունը, նույնպես չեն, ոչինչ չեն ավելացնում մեր իմացածին:

«ՄԱՄԱ, ԵՍ ԾՆԿԵԼ ԵՄ ՈՒՉՈՒՄ»

վում, իսկ համոզել խանգարում են... Խանգարում է ամբողջ մեխանիզմը, գիտնելուց դեմ չէ եւ մարդասիրական է հաստատում իր դասրասակամությունը, եկեղեցին երբեք բարձրաձայն տալիս չի ծավալում, քեղեք այնքան ենք նրանից հեռացած, որ այդ տալիսին ունկնդիրների բիլը դժվար քե մեծաբանակ լինի, ծննդահանոց էլ... քեկուզ վերցնենք անհարմարության զգացումը, տայմանավորվել ես, դրան ես հեք գցել, Պատասխան եղ են տղասում, հո չե՛ս փախչի, քե կենեմ, փոքմանեցի: Փոքմանացնելու մեխանիզմ չկա, կա հակառակը... ինչ ուզում է ասեն, գիտնելուց ենք հիմնականում եղ տղասում են, դու եո որոշումով աղյուսի միջոց ես:

Ծնարանից դուրս եկանք, վերադարձանք մեր քեմային, չքեռարությունից բուժվող երիտասարդ կանայք լուզումգային խանդավառությամբ մայրությունից ու երեխայից են խոսում, փիլիսոփայում, իրենց դժվար է եղում մայրությունը, նրանք գիտեն երեխայի արժեքը, ուսանողները խստագույնս դասադասում են արտի եկած կանանց եւ հասան հայտնում, որ իրենք կիրառվեն այդ կանանց օգնելուց, դեռ չեն վարձվել արհեստավորի սման աղյուս վասակել մայրությունից զրկելով:

Մի դասակը հիվանդասենյակում իր ավարած գործի հեք մեկուսացած ուժ է հավաքում այն կինը: Միկրոֆոնով եւ կինոխցիկով անմիջադեպ ենք մեք մեքում: Նա այլեւս անհարմարությունից չի խոսում, ոչինչ չի խոսափում, նրան ես եմ ղեք, չհարողված հարազատք: Նա լաց է լինում, նա կարծես ինձ դասադասում է, չէ որ մի քանի օր տասրասվում էի նրան իր որոշումից հեք կանգնեցնել, ինչո՞ւ

չգտա հարթական բարդ: Ես համոզված եմ, ոչ այնքան սոցիալական ծանր վիճակն է կենտրոնում երեխա չունենալու, որքան համընդհանուր մթնոլորտը դեղի մայրությունը: Կառավարությունն իր ժողովրդի գեներոնին, տարսավոր է, ասեն, նույնիսկ հղի կնոջն է անհրաժեք լիարժեք սննդի, նորածնների համար առաջին անհրաժեքություն իրերի հասուկ խանութներ բացել, բարեգործների կարողությունները մղել այդ գործին, խանութներում վաճառող կամ էժան կամ ծրի կազմակերպել հասուկ կրոններով, սեղծել հղի կնոջ տասամուկի մթնոլորտ: Բայց մայրն ծեր Երբ, այդ ո՞վ է հայի հերքում ծանակում հղի կան երեխան ծեփն կնոջը: Աղեղելու բան, նույնիսկ կանայք իրենք: Այդ ո՞վ է համառ արհամարհանով սխտում երեխա ունենալու մտադրությամբ լեցուն երիտասարդ հղի կանանց հրաժարելու այդ մտադրությունից: Դարձյալ աղեղելու բան, նույնիսկ մայրեր: Այնուհետև նույն մթնոլորտն է, նույն տրամադրությունը ինչի՞նչ է ղեք, գովել ե՛ս ինչ է:

Ուրեմն հասել ենք այն օրին, ոչնչացել ու հոգեկոտոր եմք այն ասիճան, որ մանկատանությունը գնալը, դրան օժանդակելը խելացիություն զազարնակեք է համարվում, այսինքն՝ խելով կինը հիմա երեխա կունենա: Եւ ահա, իր քե աշխատող, կարիերա սեղծող, փող դողող տղամարդկանց կողմից հայտնվել է նույնակերպ մի չեզոք սեռ, որը կին է կոչվում, մայրության հրաժեք արժեք ու մեքից վաճառ սեղի կին:

Երեխան գրկին կինը արթություն ղեք է լինի մեր ազգի համար, նրա առաջ դռները ղեք է բացվեն, նրանից ղեք է ակնածեն, նրան ղեք է տասեն: Հղի կինն է ազգի առաջնահերթ տախտակը եւ նա ղեք է հոյատրությամբ կրի իր կությունը: Ես երանում եմ այն օրը, երբ կինը դարձն ծեփն վախվորած ու սանջահար ծննդասան ասիճաններով իր դաժան գործին գնալու փոխարեն հզոր ձայնը կբարձրացնի մայրության իր իրավունքները տաստանելու համար: «Ասա քանի երեխա ունես, ասեմ ինչ մարդ ես» մեր ժողովրդի առաջին գնահատականը սա ղեք է դասում:

ԼՈՒՅԱ ՆԵՐՍԻՍԻԱՆ

Երեւան

Հոսանք չկա, ջուր էլ չի լինի

Երեւանի ջրամատակարարման հարցն այսօր բարձր է հուզում: Հոսանք չկա, գազ չկա, տրանսպորտ չկա, այս բոլորին գումարվում է նաեւ ջրի դակար: Ջրի մատակարարման իրական դասկերը տարզելու համար դիմեցինք Երեւանի քաղաքի գործկոմի ջրմուղ-կոյուղու սեկտորային արտադրական վարչության սեօրեն ուրն: Գրիգորյանին: Պարզվեց, որ այս օրերին քաղաք է մեքում մայրաքաղաքին անհրաժեք ջրի 40-50 տկոսը: Պատասխանը չարաքասիկ է կեկտակամության դեքիցին է:

Պրն. Գրիգորյանը մեզ հայտնեց, որ Երեւանին ջուր մատակարարող 17-20 ղոմդակայանները արեկան ծախսում են կես մլրդ. կիլոլաս էլեկտրաէներգիա (Նաիրիցից հեք երկուրդ տղատողն է): Եւ քանի որ ղոմդակայանների սնուցման աղբյուրներն անկայն չեն, ուստի դրանց նորմալ աշխատանքն աղաղակելու համար անհրաժեք է էլեկտրականություն մատակարարելուց երջանին: Ասենք երեւ Մղարանի ղոմդակայանի գործունեության համար բավական է 15-20 կիլոլաս հոսանք, աղա այն աշխատանքնու համար 150-200 կիլոլաս էլեկտրաէներգիա ղիսի մատակարարվի ողջ Մղարանի երջանին:

Այժմ ջրմուղ-կոյուղու վարչությունը Հայէներգոյի հեք համաեղ ծրագիր է մեակել եւ դիմել վարչաղեքին՝ այդ ծրագրի՝ իրականացման քույլսվություն սասնալու համար: Խոսքը վերաբերում է ղոմդակայանների էներգամատակարարման անխափանությունը, որի Ենորհիվ կխուսափեն համակարգերում ջրի սառելուց եւ խոռոչ վարներից: Պրն. Գրիգորյանը հույս ունեք, որ առաջարկները գեք մատամք կընդունվեն:

Իսկ մինչ այդ փորձում են եղածը հավասարաշաքի բաշխել. երե նախկինում 5-6 ժամ եր ջուր մատակարարվում, այսօր գոնե 2-3 ժամ սալ: Փորձում են քաղաքի մի մասից մյուսին ջուր հասցնել, վարները որքան հեքարավոր է արագ վերացնել: Թե դա որքանով է հաջողվում, կդասեն Երեւանի բնակիչները:

Միջուկ

Երեւանը կողմ քուրական լույսերի մեք, իսկ Սփյոռնիքը

Հայաստանի եր Թուրքիայի միջեւ 1992 թ. նոյեմբերի 17-ին Անկարայում ստորագրված համաձայնագիրը, քս որի Թուրքիան Հայաստանին ղեք է վաճառի 100 ՄՎՆ էլեկտրաէներգիա, արաբքոյուք արժագաններ է առաջարել Սփյոռնում: Մեզ զանգահարեք ժեկնի կեկտրոնական հիվանդանոցի հոգեքանական բաժնի ղեքի սեղակալ դոկտ. Բյուզանդ Ույուրկիզիքյանը: «Ամեն ինչ կարելի եր անել, բայց արանից: Այլ բան կիներ, երե մենք Թուրքիայից միայն ճանաղարհ խնդրեինք, ասաց նա եւ հուզված Եարունակեք, սեքուեք, մեր արուկ սեքում նսած չի կարելի քեքաղասել Հայաստանի որոշումները, դա իսկաղեքս անընդունելի է: Սակայն ուզում ենք իմանալ, քե մինչ այդ որոշումն ընդունելն այլ ուղինեք չե՞ն փեքելի, քե՞ ինքեք են անեքահեք ճանաղարհը: Երե չեն գեքի, որեմն քող երեք մեք»:

Մարտից աշխարհագրաղեք Բերնար Չիլիկիքյանն ասում է. «Չեմ ասում, քե այդ որոշումը ճեք եր կամ սխալ, սակայն Եաս հեքարքիք եր... այժմ ողջ սփյուռնահայությունը ղեք է սաղը գլխով խորի, քե ինչ է նեքանկում աշխարհագրական տարսավորություն: Սփյուռնահայությունը, Եարունակում է նա, 70 արի երազներով աղբեղու, անհիմն տախաղեքներ դեկելոլ «լուսող» ուներ, քանի որ դրանք չին կարող վեքսել Խորհրդային Հայաստանի եւ Թուրքիայի կաղեքը, քանի որ կաղեքը տարաղեքս չկային: Այսինքն Եեքը հայուն կին, քաղաղը Եարունակում եր ճանվեքն: Այսղեք, գիտակեքելով, որ մեր տախաղեքները խիստ հեքու են դարի իրականություններից, սիրուն-սիրուն աղտում էին եւ մեր երեքանեքին գոքային ողի տաղասում: Սակայն հիմա... վեքս այլեւս, երե սաղը գլխով չկարողանանք մեքանել, որեմն չղիսի ընդհանրաղեքս մեր բերանեքը բացենք որեւէ կարծիք հայտնելու, քանզի վեքսից բայց այլ բան չենք կարող անել»:

Այս աղբիվ նեքն, որ Հայաստանում ազգականներ ունեքող Եաս Ֆրանսահայեր գոհունակությամք են ընդունել Հայաստանին Թուրքիայի կողմից էլեկտրաէներգիա վաճառելու փասքը, քանի որ ազգականները չեն գա Փարիզ, եւ Ֆրանսահայերն էլ կազակեն նրանց դիմավորելու եւ հյուրասիրելու գլխացավանից... Ավելացնենք նաեւ, քե Փարիզում Հայաստանի դեքաղանության համար անհրաժեք ծախսերը հոգալու համար սեղծվել է հիմնադրամ, եւ երկու նվիրատուություն է եղել 100 հազար Ֆրանկ էլ չվել 92-ամյա ուրն. Հովհաննես Տեր-Փիլիքոսյանը, 250 հազար փարիզիցի մի հայ սրիկոսաժի վաճառական: Վահան Փափագյանը Ենորհակալություն է հայտնել:

Բ. Թուրքյանի դասախոսությունները Փարիզում

Պուսահայ հայտնի քաղաղանագիր, քուրբերեն լեզվով Օսմանյան կայսրության ժամանակաբեքանում հայկական մեքաղաղային ներդումների մասին բազմաղբիվ գրեքի ու հողվածների հեղինակ, «Պայան գեքդասանը» քուրբերեն հասորի հրատարակիչ Բարսեղ Թուրքյանը դեկեմբերի 4-ին, 11-ին եւ 18-ին Փարիզի ՀԲԸ միություն կեկտրոնականի դաղիլիում հրաղարակային դասախոսություններ է սալու «Հայերի մատակարարությունը Օսմանյան կայսրությունում», «Գրիգոր Զոնրաղ քաղաղական գործիքը» եւ «Տիգրան Չուխաղյան եւ Արամ Խայարյան» քեմաներով:

Եւրոպեր ՐԱՅՅԻ ԶԵՐՈՒՆ ԱՐԱՍՄԻ Մեր սեղի, քղաղից, Փարիզ

Վաստակ

55 հազար դոլար մայր հայրենիքին

Քիչ է գումարը մայր հայրենիքի ուղի-կարիքների համեմատությամբ: Իրեն: Սակայն երե նկատի ունենանք, որ այն հավաքվել է Եաս ղոքարիքի՝ Հոնգկոնգի եւ Բանգկոկի ղաղիվ երկու տասնեղ հայերից աղկացած համայնքներում, կցենք քուր սեքակի գումարային ղակները, ու կենա տրասաղ մի քակամություն: Հայաստանյայց Արախայկան եկեղեցու Ավասաղիա եւ Նոր Ձեղանղիայի հայոք հոնոր առաջնող Աղղան եղիսկոնու Պայիղղայանը վեքերս հողվական այց է կասարել Ծայրագույն Երեւելի այդ երկու «գաղղոքները», ղասարաղ մասոցել, եւ իր, քաղի ընքաղում նկարաղել այն կայանները, որի մեք գեքվում է մայր հայրենիք Հայաստանը: Եւ սեքում գոյացել է այդղիսի գումար, որ Ա. Էքմիաղնի միջոցով երասաղղելու է «Հայաստան» համասայկական հիմնադրամին:

Ֆրանսիա

Հայաստանի երիտասարդ ինքնատղանությունը Փարիզում

Մեր քղաղից Բաքի Երեւոն Արաղեք Փարիզից սեղեկացնում է, քե մի քանի Եարքար առաջ Հայաստանից Ֆրանսիա ժամանած մի երիտասարդ օրերս ինքնատղանություն է գործել: Թղրաղիցք չի նեքում երիտասարղի անուրը, սակայն ավելացնում է, որ ինքնատղանության տասճաղ եղել է Ֆրանսիական իեքսությունների մեքժողական քլասայկանը նրա կեքոյության եւ աշխատանքի արտոնագիր սասնալու դիմումին: Ըստ մեր քղաղից, հայաստանի երիտասարդը բազմիցս դիմել է նաեւ Ֆրանսահայ արքեր կազմակերպությունների, որղեքաղի օգնեն իրեն կեքոյության եւ աշխատանքի հարցում, սակայն նրանց անարքերությունը հոսահաստության է մասնել նրան:

Արեն հիեքեքել, որ Խ. Միություն ժամանակաբեքանում Ֆրանսիական իեքսությունները, ինչղեքս արհմասնաղղայան այլ երկերեք, նման տարաղաներում հաճախ քաղաղական աղասանղայի իրավունք էին սաղիս կայսրության արքեր

ԱՄՆ

ՀԲԸ կեկտրոնական գրասեղակը սեղափոխվեք Եւրո Զոր

Ավելի քան 10 արի Աղղը Բուում (Եւրո Տերի) մեքաղուց հեքո այս Եարքար ղակական բարեգործական ընղիանուր միություն կեկտրոնական գրասեղակը վերաղարձակ Եւրո Զոր, որեղ նախաղեքս այն սեղաղղել եր Հայաստանյայց եկեղեցու Արեւեղան քեմի առաջնողղարանի համաղիում, քաղաղի կեկտրոնական փողոցներից 3-րղ ողղոքայի վրա, որեղ ներղայումս գործում է նաեւ ԱՄՆ-ում Հայաստանի Հանրաղեքության դեքաղանությունը: Վերաղաղանղով Եւրո Զոր, ՀԲԸ միությունը (նախագաղի Լուիղ Ամաղկյան-Սիմոն) փաստորեն իր գործունեության Եարժիլ մեքենան փոխաղում է «աշխարհի մայրաղաղա», որը նաեւ ազգային հայկական իմաստով ավելի աշխույժ միջաղայր է եւ հանղղողման վայր: Այսուհանղերձ, ՀԲԸ-ը դեքուս չի հրաժարվել Աղղը Բուումի իր գրասեղակից, որեղ մեքաղել է միության Հայաստանի բեքկական ծրագրերի (AGBU Armenia Medical Programms) կեկտրոն (տասաղխանասու՝ Ոնքինա Օհանյան), «Յուքարա» ամսաղղի իմքաղությունը (իմքաղի՝ Աղղարանիկ Փղաղյան) եւ Ա. Ասահանգների Արեւեղան երջանի գրասեղակը (սեքորեն Սոնիկ Վայեղյան):

ՀԲԸ Եւրո Զորի կեկտրոնաեղղիի հասղեն է՝ AGBU Central Board of Directors 31 West 52nd Street New York, NY 10019-6109:

Ա. Էքմիաղնի Արաղսյան քեմի առաջնողղարանը եւ Մեքաղղիի հայկական Ֆոնդը հրաղիքում են Հիքսակի եւ ողեկոյման համեղարարողության նղիքված մեք երկրաարաղի գոեքերին:

Արարողղության ժամանակ Եւրոյ կունենա ղեքական կամերային նկաղաղիումը (գեղարղեքսական դեկաղար Եոնեքս Ավեքյան):

Համեղարարողությունը սեղի կունենա ս.ք. դեկեմբերի 7-ին, ժ. 11-ին երեւանի Ա. Աարղիս եկեղեցում:

Արաղսյան քեմի առաջնողղարան Աղղղղղիի հայկական Ֆոնդ

Տեսական

ենց սկզբից մեկ անգամ էլ Պարզաբաններ մեր նրա՞նք (նաև կանխելու համար հնարավոր բյուրեղացույցներն ու ծայրահեղականության մեջ անհեղինակ մեղադրանքները): «Հայկական մենեջմենթի» կառավարման ուղուց հայկական համակարգի ձևավորման նրա՞նք բնավ այն չէ, որ մերժեն համապատասխան հիմնական հարցերի վերաբերյալ մեզ դասադասեցնել ազգային ինքնամեկուսացման: Ոչ ոք չի տարակուսում, որ մենեջմենթ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել եւ մեզանում կիրառել: Խոսքն այլ բանի մասին է՝ չի կարելի դա անել կուրորեն, առանց հաշիվի անելու սեփական էրոնմեակութային առանձնահատկությունները, առանց դրանց ուղղակի քննելու այլ երկրների եւ ժողովուրդների վրա: Այլադաս ենթակայի հախտուն «մենեջմենթում» ընդամենը բողոքելու է աղաճայնացման կործանարար ընթացքը, հարուցելու է բազմաթիվ բարոյական եւ հոգեբանական խնդիրներ, ի վերջո սնտեսադաս է արդյունավետ չի լինելու: Միակ ճիշտ ելքը հենց այսօրվանից (մանավանդ երբ գիտակցում ենք, որ դարձյալ ունենում ենք) «հայկական մենեջմենթի» ձևավորմանը ձեռնարկելու լինելն է (ի դեռ, այդ դարձյալում «մենեջմենթի» հայերեն համարժեքն էլ կհայտնվի, առայժմ լիարժեք մենեջմենթ ասելով լեզվին չբռնողանքով հերթական արեւեսական նորամուտությունը): Մի խնդիր, որ, ինչպես համոզվեցինք, ճաշողանցիները լուծել են մեզ համար նախանձեղի, օրինակելի արդյունավետությամբ՝ քննական եւ քննողական առումով:

Հայկական մենեջմենթի ձևավորման փուլերը

Որեւ խնդրի լուծումը դյուրին է դառնում, երբ նախադաս փորձում ենք Պարզաբանի դրա տրամաբանական փուլերը: Հայկական մենեջմենթի կառավարչությամբ եւ կառավարման հետեւյալ երեք փուլերը: Առաջին փուլը, բնականաբար, մենեջմենթի յուրացումը լիարժեք «մեքսիկոյի» սակայն կուր ընդօրինակման, բուրակային սերտորեն վստահելով, իսկ նման վստահ զգալիորեն կըզգոնացվի, երբ ասենք դասավանդման ընթացքում մենեջմենթի սեփական դրույթի կամ փորձական միջոցառման ուսուցում գուրակցվի զանազան երկրներում դրա կիրառության առանձնահատկությունների հետ քննելով բոլորից ժամանակակից: Երկրորդ փուլը կարելի է համարել «մենեջմենթի հայկականացում», այստեղ մենեջմենթի հատկապես լիարժեք մեր խորհրդանշան, դարձնել մեր բազմաբնույթ առանձնահատկություններն ու կոնկրետ մեթոդներն ու ըստ այդմ դիմենք մենեջմենթի սեփական ու փորձին: Երրորդ փուլում արդեն, կարծում են, հնարավոր կլինի ստեղծել բուն հայկական մենեջմենթ, սեփական դրույթների եւ գործնական փորձի այն կուր համակարգը, որը ոչ միայն կառավարելի կառավարման եւ կազմակերպման նորարար գաղափարների ձեռնարկ սեփական հիմքի վրա, այլև կկարգվի բովանդակ հայ ազգային գաղափարախոսության գլխավոր բաղադրամասերից մեկը, դրանով իսկ կդառնա ոչ միայն հզոր դասվար ամերիկացիացման հորձանի առջև, այլև բացառիկ ճանապարհորդ կունենա գերազույց ազգային խնդրի հայկարարության աստարտում: Առաջին փուլը մեզանում բարեհաջող է ձևավորվում եւ, անհարկույս, լիարժեք հայտնությունը է ավարտվելու: Իսկապես, մեկ անգամ չէ, մեր երկար ու ձիգ դասնություն ընթացքում, որ մենեջմենթ ասելիք ենք եղել, գերազանցելու ուսուցիչներին: Այնուամենայն համար սակավել նոր գաղափարներով, այնքան խոր են յուրացրել սեփականացրել, որ օտարներն անգամ զարմացել են՝ տեսնելով իրենց իսկ դասկանող երեսուցյալ հայերի կողմից կատարվող հասցում: Լա-

վագույն աղաչույցը բխոսունություն յուրացումն է ընդհուպ «հայի» եւ «բխոսունայի» նույնացումը (ինչը նախադաս է նաև սեփական դասնությունից կտրել, դեն գցել «հեթանոս» համարված սասնակ դարեր): Կամ մի՞թե դերձախոս չէ անցյալ դարում բուրակական մեակույթի զարգացումը հայերի կողմից, բուրակական բառերի, մանուկի հիմնադրումը, իսկ մեր օրերում արդեն ռուսաց լեզվի լավագույն մասնագետների համարված մեթոք բերած հայալեզու հեղինակները: Այնուամենայն ու, մենեջմենթը մենեջմենթ յուրացումն ենք եւ լավ կուրացնենք, անգամ ինքնամոտաբանության աշխուժ, երբ մոտանանք ձեռնարկել հայկական մենեջմենթի հաջող փուլերը: «Ինքնամոտաբանում» անհեղինակ անհատ, կուրորեն ընդօրինակելու ուրիշ մեակույթը նախադաս է փաստորեն հրաժարվել սեփականից, մանավանդ երբ այն վաս գիտես: Մեր ազգի մեջ (ինչպես եւ մյուսների) եղել են եւ կան սեփական մեակույթից, լեզվից, ազգությունից ինքնակամ օտարված մարդիկ, որովհետեւ նրանք, ինչպես չասենք, որ մինչեւ վերջերս ինքնամոտաբանող հայազգիները բացառապես շեշտում էր լավ իմանալը (ի վնաս մայրենի լեզվի իմացության) դարձել էին իրենց գլխավոր առաքինությունը: Ոչ հայկական անեն ինչի չափազանց դյուրին յուրացման վստահություն այսօր զգացել է, ըստ իս, Գաբրիել Վարուժանը (սեւ 1911 թ. գրած նրա «Հայ լեզվի խնդիրը» հոդվածը): Թեպետ հա առավելադաս նկատել է ունեցել հայոց լեզվի ոգուն անհարի երեսուցյալների ներխուժման եւ դրա հետևանքով ազգային նկարագրի խաբարման վստահություն, մեզ, սակայն, բնավ չի խանգարի այսօր ավելի մեծ խորությունը տեսնել վարուժանյան տողերի: «Ուրեւ ուժ յուրացնելու մեր ընդունակությունը՝ բաց անգամ խաբարած է մեր ստեղծելու ոգին, ուսի, այս կերպ դասնառով, մենեջմենթի դասադասեցնելու յուրացումի այն դյուրությունը ցեղի մը համար, որ այնուս հասած է հաղափարություն ուրեւ մակարդակի մը, այլադաս մենեջմենթ կուրացնել միայն հայ միայն հայ լեզվին տոնիկ դրուժը, այլև ցեղային նկարագրի անբոնաբարելի ամբողջականությունը»: Խնդիրը, որնեն, արեւմտյան (ամերիկյան) մենեջմենթի յուրացումն է՝ յնոռանալով սեփական մենեջմենթի ստեղծման անհրաժեշտությունը: Հասկանալի է, որ երկրորդ եւ երրորդ փուլերը «մենեջմենթի հայկականացումը» եւ «հայկական մենեջմենթի» ձևավորումը անհամաս ավելի բարդ խնդիրներ են առաջադրում: Մանավանդ որ մենեջմենթի փուլում մնալու գայրակողությունը, ակնհայտ է, որ մենեջմենթի, հիացած ամերիկյան նվաճումներով, գրեթե ազգովի հակված ենք ամենայն ամերիկյան բան համարել կատարելություն եւ մեզ համար ամենագանկալի, ընդօրինակելի նմուշ, հետաքրքիր հոգեբանորեն դասադաս ենք դրանք անհրաժեշտորեն յուրացնելու (այլ կերպ ասած, նախկին կամուրջի ինքնամոտաբանումը այսօր իր սեղը գիշում է նույնպես կամուրջի, եւ կասելի խանդավառ ամերիկացիացմանը): «Մենեջմենթի հայկականացում» ասելով եւ նկատելու ենք օտար, ոչ հայկական գաղափարների, ծրագրերի, դասադասությունների, գործնական փորձի ներկայումս հայ ազգի առջև ներկայումս ծառայած խնդիրների լուծմանը: Կասկածից վեր է այն հանգամանքը, որ ճգնաժամային իրավիճակը հարթաբարելու, ասի կանգնելու համար մեզ անհրաժեշտ է օգտվել ուրիշների փորձից, սովորել այլ ազգերից, սակայն՝ ելնելով մեր սեփական նրա՞նքներից: «Հայկականացում» սկսվել փուլում առավելադաս վերաբերում է օտար գաղափարների ընկալման եւ կիրառման ձեռնարկ, դասկանալով ասած «հայկականը» այն սակարն է, որի մեջ լցնում ենք «հեղուկը»՝ այդպիսով գաղափարներն ու փորձը, ոչ քննադատելով իրենց անբարկվի հեղուկին, այլ ընդհանրա-

նակը, հեղուկը լիարժեք ընդունելու սակարն դասադաս ենք: Սա է երկրորդ փուլում մեր հիմնական անելիքը, մնացածն ամենայն է: Երրորդ փուլում արդեն, երբ բարակներ դասկանալով խոսել, քննադատել է մերը, քննադատել, հեղուկը մենեջմենթ դասադասում մեր սեփական բաղադրությամբ՝ հաշիվի առնելով անհրաժեշտ այլ ազգերի «խոհանոցի» համադասները: Բուն հայկական մենեջմենթի ձևավորման այս փուլը հնարավոր չէ առանց հայ ազգային գաղափարախոսության, հայոց դասնության եւ կենսափիլիսոփայության սկզբունքների ընդհանրացման կառավարման համակարգի սեփականից: Մենեջմենթի «հայկական» լինելու գլխավոր չափանիշը հենց այն է, քննադատել են կառավարման հիմնադրույթները ներդասնակում հայոց ազգային գաղափարախոսությանը, կենսափիլիսոփայությանը, հայ մարդկանց ազգային, մեակուրային, բարոյական, հոգեբանական առանձնահատկություններին: Սա ավելորդ չհամարելի կրկնել, քան որ երբ մենեջմենթը ընդունել ենք իմաստով, որդես լույ կսխաղողգիս, այսինքն՝ մարդու աշխատանքային վարքի կազմակերպման եւ կառավարման մեթոդների ամբողջություն, աղա մենեջմենթի ամբողջությունը կընկենք ամերիկացիների մամլիչի սակ (իսկ հայկական մենեջմենթի ձևավորման սեփականից դուրս չենք գա առաջին փուլի բացահայտմանը): Գարձյալ հիցեցնենք, որ ճաղոնական մենեջմենթի գլխավոր առանձնահատկություններից մեկը եւ առավելությունների հիմն այն է, որ ձևավորվեց սեփական էրոնմեակութային հողի վրա: Ստեղծել կառավարման եւ կազմակերպման սեփականությունների եւ փորձի այն ամբողջական համակարգը, որը կրկին հայոց էրոնմեակութային առանձնահատկություններից եւ հակադարձ նախադրեցությամբ կամրադողի, կզորացնի, կզարգացնի դրանք նախադաս է

ված ենք եղել առավելադաս ինքնակառավարման, ընդամենը հիմնականում հուրական կարգի, ուսի եւ տարբերվել ենք մի ծայրահեղությունից մյուսը մեկ սնադարություն, մեկ՝ ինքնամոտաբանություն: Մեկ սեփական «փչե ենք, բայց հայ ենք», մեկ չարենցյան տողեր: Ու կանգնած ենք ահա աղաչայի հանդեմ Չարմանալի՝ քեթե, զարմանալի՝ անդեմ Մերկությունը դես սկյոր ու անանցյալ... Տարօրինակ կերպով, համարյա մենք սրափ ու ցնատախական ազգային ինքնամոտաբան խնդիրը լուծել ենք... ուրիշների կողմից մեզ տրված գնահատականների միջոցով: Որքան ենք ասել ու կրկնել, քննադատել ենք կառավարման եւ հայերին սվել այլազգի գործիչները Կանթո, Բայրոնը, Հյունը, Հերդերը, Բրյուստը, Առոտել Բենցո, Իլյա Էրենբուրգը, Միխայիլ Գուրգինը եւ այլն: Իհարկե, ազգը կարող է սեփական «երը» ճանաչել նաև ուրիշների կարծիքների միջոցով, հայելային արագությունը, սակայն ինքնամոտաբան այս եղանակը մեզանում նույնպես աղավաղված, քեթես է, ծայրահեղորեն միակողմանի եւ դարձյալ հուրականորեն խիստ երանգավորված: Գովար է անգամ վստահորեն ասել, դա ինքնամոտաբան է, քննադատում իրական ինքնամոտաբանումից, մի յուրօրինակ «փախուստ ազատությունից», իսկ գուցե ազգային սնադարություն բողոքված ձեւ՝ Պատաղ հայազգի հոյակավոր մարդկանց որոնում-դիտումները, նրանց անունների բնականաբար-ինքնահիացումը: Ամբողջական ինքնամոտաբան, այլ կերպ ասած հայոց էրոնմեակութային առանձնահատկությունների բովանդակ համալիչի վերհամարն եւ գնահատման նրա՞նք կուրացնելու հիմն հայկական մենեջմենթի սկզբունքների ձևավորման) անհրաժեշտ է օգտագործել ինքնամոտաբանությունը ուղիները (մեխա-

դյունաբերական ձեռնարկություններ, ծառայությունների ոլորտը, փորձում ենք ծավալել ձեռնարկաշարությունը, խթանել գործարար մարդկանց, մի՞թե լավ ենք դարձել հայ մարդուն առավել հարազատ գործունեության աստարտները, ճեսել ենք նրա վարքի առավել արդյունավետ դրա՞նքները: Կամ արեւմտյան (ամերիկյան) մենեջմենթի սեփականությունը եւ փորձը, կիրառություն ստանալով եւ անգամ նրա՞նքներով ավելի արդյունավետ արագությունը եւ վաճառքի, միամտանակ մեզ հնարավորություն կսա՞ն ավելի համալիրություն՝ քննադատելով ձեռնարկության, եւ քննադատելով մասնաբաժնի: Այս նոր դասնությունը հայազգիների նոր սերունդ է ձևավորվում, աշխատանքային, բարոյական դասադասության ինչպիսի՞ համակարգ լիարժեք ունենանք մենեջմենթի նրա՞նքներով եւ միջոցներով լիարժեք նոր սերունդի մեջ սերմանենք ազգուս հասկանալիներ: Ակնհայտ է, որ հասկանալիս այս բախտորոշ ժամանակաբաժնում, երբ ձևավորվում են ազգային անկախ ողջակալություն հիմքերը, կրթության, գիտության, մեակուրի սեփական համակարգերը, երբ առաջադրվում է ուսուցն հայկական մենեջմենթի ձևավորման խնդիրը, ազգային ինքնամոտաբան գործը չի կարելի բարձրորդի անել: Ավելին, ազգային ինքնամոտաբանությունը ներկա դասնություններում լիարժեք որդես ողջակալ կարեւորագույն խնդիր, ազգային քաղաքականությունից հիմնադար: Ծերելային վիսալած, հուսակար ժողովուրդը լիարժեք վերանվել, գործը ու գործունյա ազգ ողջակալ, ինքնավար, լավատես, լավատես: Մեզ անհրաժեշտ է առողջ, երիտասարդ, արարող ազգի զգացողություն: Իսկ դա չի լինի որեւէ հրաշքով, չի սրվելու ի վերուս, չի առաջանալու ուրիշների փորձի դարձյալ նմանակմանը, այլ միայն ու միայն ազգային ինքնամոտաբան ընդունելով: Չոր չէր Գարեգին Նժդեհը կրկնում ցեղային ինքնամոտաբան գործադատ ազգն անդարեւելի: Իսկ ի՞նչ է կատարվում այժմ մեզ հետ: Ազգային ինքնամոտաբան արակողություն ցույց տալու, այս գործը լիարժեք դասադասությունները սեփական մեթոդներով ինքնակառավարման ներկա ինքնամոտաբանության բնականաբար կուրացնելու (հասկանալի վերադաս ժողովուրդավարության դասադասությունների հակված եւ դասնադաս հարկն է, բնավ չյուրացած դասնությունների մեջ) գերիշխում է այն բացառություն-ինքնամոտաբանությունը, քննադատելով: Այլ կերպ ասած՝ ի՞նչ ենք դասնադասում վստահ ենք, ծույլ ենք, փնթի ենք, աշխատել չենք սիրում, հնազանդվել չենք կամենում, դոտոնասխտ ենք, անմխարան եւ այլն: Չի ուզի այստեղ ծավալվել այն հարցի բուր, քննադատում բուրազը որքանով կարելի է համարել ազգային ինքնամոտաբան ինչ-որ աստիճանի վրա: Ամեն ինչ-որ աստիճանի վրա ստիճան (անհրաժեշտ որ ժողովրդի մեծ մասի լիարժեք նաև մեակուրականությունը) ազգային արժանադասությունն եւ հոյարությունն աշխուժանում կուրացն իսկապես ցավալի խորություն է: Հարցն այլ կերպ են ուզում դենք: Նման բուրազում արժանագրությունը հետ մենք ո՞ր ուղիորդությամբ ենք բարձրում ինքնամոտաբան ինքնամոտաբան նկատ անգամ կառավարչական ղեկավարգիսի՞ (հիցեցնենք, որ ուսասանյան բոլորիկները ինքնամոտաբան գուրուս անում ենք՝ «ոռու մոտիկը աշխատել չի ցանկանում», «Ի վանը վաս աշխատող է» եւ փաստորեն այսպիսի ազգային բուրազում լիարժեք ինքնամոտաբան արդարացվում էր Ռուսաստանում գործողային սոցիալիզմի ձևավորումը, աշխատանքի մահակային կարգադասությունները, քննադատելով ինքնամոտաբան ընթացման (որքան էլ վերջերս վարկաբեկվել է «ընթացումով» բարը), այսինքն՝ ինքնամոտաբան խորացման: ■

ՎԱՆԵՐԻ ՄԻՐՉՈՅԱԼ

Վանքը «Ազգ» հոկտեմբեր 21, 27

3. ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ

Ազգային հոգեբանությունը եւ մենեջմենթը

ամենից առաջ դարձել ենք այդ առանձնահատկությունները: Այլ կերպ ասած, հայկական մենեջմենթի ձևավորման նախադասման ազգային ինքնամոտաբանություն է:

Ազգային ինքնամոտաբանությունը որդես հայկական մենեջմենթի ձևավորման հիմք

Ազգային ինքնամոտաբանությունը իհարկե ինքնուրույն եւ ծավալում խնդիր է, եւ մենեջմենթի ձևավորման սեփական հիմքի ստեղծումը դրա գործնական լուծումներից լույս մեկն է: Սակայն բանն էլ հենց այն է, որ հասկանալիս հայկական մենեջմենթի ստեղծման հրամայականն է մեզ հարկադրում հիմնովին զբաղվելու ազգային ինքնամոտաբանությունը: Այլադաս լիարժեք լույս է զարթոնել չէ, որ այս կամ այն ձևով, երբ ոչ գիտական հարցադրման կամ ուսումնասիրության, աղա գեղարվեստական արագությունը, ազգային ինքնամոտաբանությունը միջոց միջոց էլ ուղեկցում է ազգի հոգեբան կյանքին (օրինակ, գիտական վերլուծության հակվածություններ չունենալով հանդերձ ինքնամոտաբան արժանաբանություն ունի Գեորգի Գեորգյանի «Հայը»): Երկար ժամանակ մենք զբաղ-

ված ենք եղել առավելադաս ինքնակառավարման, ընդամենը հիմնականում հուրական կարգի, ուսի եւ տարբերվել ենք մի ծայրահեղությունից մյուսը մեկ սնադարություն, մեկ՝ ինքնամոտաբանություն: Մեկ սեփական «փչե ենք, բայց հայ ենք», մեկ չարենցյան տողեր: Ու կանգնած ենք ահա աղաչայի հանդեմ Չարմանալի՝ քեթե, զարմանալի՝ անդեմ Մերկությունը դես սկյոր ու անանցյալ... Տարօրինակ կերպով, համարյա մենք սրափ ու ցնատախական ազգային ինքնամոտաբան խնդիրը լուծել ենք... ուրիշների կողմից մեզ տրված գնահատականների միջոցով: Որքան ենք ասել ու կրկնել, քննադատել ենք կառավարման եւ հայերին սվել այլազգի գործիչները Կանթո, Բայրոնը, Հյունը, Հերդերը, Բրյուստը, Առոտել Բենցո, Իլյա Էրենբուրգը, Միխայիլ Գուրգինը եւ այլն: Իհարկե, ազգը կարող է սեփական «երը» ճանաչել նաև ուրիշների կարծիքների միջոցով, հայելային արագությունը, սակայն ինքնամոտաբան այս եղանակը մեզանում նույնպես աղավաղված, քեթես է, ծայրահեղորեն միակողմանի եւ դարձյալ հուրականորեն խիստ երանգավորված: Գովար է անգամ վստահորեն ասել, դա ինքնամոտաբան է, քննադատում իրական ինքնամոտաբանումից, մի յուրօրինակ «փախուստ ազատությունից», իսկ գուցե ազգային սնադարություն բողոքված ձեւ՝ Պատաղ հայազգի հոյակավոր մարդկանց որոնում-դիտումները, նրանց անունների բնականաբար-ինքնահիացումը: Ամբողջական ինքնամոտաբան, այլ կերպ ասած հայոց էրոնմեակութային առանձնահատկությունների բովանդակ համալիչի վերհամարն եւ գնահատման նրա՞նք կուրացնելու հիմն հայկական մենեջմենթի սկզբունքների ձևավորման) անհրաժեշտ է օգտագործել ինքնամոտաբանությունը ուղիները (մեխա-

դյունաբերական ձեռնարկություններ, ծառայությունների ոլորտը, փորձում ենք ծավալել ձեռնարկաշարությունը, խթանել գործարար մարդկանց, մի՞թե լավ ենք դարձել հայ մարդուն առավել հարազատ գործունեության աստարտները, ճեսել ենք նրա վարքի առավել արդյունավետ դրա՞նքները: Կամ արեւմտյան (ամերիկյան) մենեջմենթի սեփականությունը եւ փորձը, կիրառություն ստանալով եւ անգամ նրա՞նքներով ավելի արդյունավետ արագությունը եւ վաճառքի, միամտանակ մեզ հնարավորություն կսա՞ն ավելի համալիրություն՝ քննադատելով ձեռնարկության, եւ քննադատելով մասնաբաժնի: Այս նոր դասնությունը հայազգիների նոր սերունդ է ձևավորվում, աշխատանքային, բարոյական դասադասության ինչպիսի՞ համակարգ լիարժեք ունենանք մենեջմենթի նրա՞նքներով եւ միջոցներով լիարժեք նոր սերունդի մեջ սերմանենք ազգուս հասկանալիներ: Ակնհայտ է, որ հասկանալիս այս բախտորոշ ժամանակաբաժնում, երբ ձևավորվում են ազգային անկախ ողջակալություն հիմքերը, կրթության, գիտության, մեակուրի սեփական համակարգերը, երբ առաջադրվում է ուսուցն հայկական մենեջմենթի ձևավորման խնդիրը, ազգային ինքնամոտաբան գործը չի կարելի բարձրորդի անել: Ավելին, ազգային ինքնամոտաբանությունը ներկա դասնություններում լիարժեք որդես ողջակալ կարեւորագույն խնդիր, ազգային քաղաքականությունից հիմնադար: Ծերելային վիսալած, հուսակար ժողովուրդը լիարժեք վերանվել, գործը ու գործունյա ազգ ողջակալ, ինքնավար, լավատես, լավատես: Մեզ անհրաժեշտ է առողջ, երիտասարդ, արարող ազգի զգացողություն: Իսկ դա չի լինի որեւէ հրաշքով, չի սրվելու ի վերուս, չի առաջանալու ուրիշների փորձի դարձյալ նմանակմանը, այլ միայն ու միայն ազգային ինքնամոտաբան ընդունելով: Չոր չէր Գարեգին Նժդեհը կրկնում ցեղային ինքնամոտաբան գործադատ ազգն անդարեւելի: Իսկ ի՞նչ է կատարվում այժմ մեզ հետ: Ազգային ինքնամոտաբան արակողություն ցույց տալու, այս գործը լիարժեք դասադասությունների բովանդակ համալիչի վերհամարն եւ գնահատման նրա՞նք կուրացնելու հիմն հայկական մենեջմենթի սկզբունքների ձևավորման) անհրաժեշտ է օգտագործել ինքնամոտաբանությունը ուղիները (մեխա-

Լուսինի Ձևով

Մշակույթ

Սանկս-Պեսերուզում
ոսնահարվելու են մարդու
իրավունքները

«Ազատություն» կայանը հաղորդում է, որ «աշխատանքների խնդրանքով» այսօր կոչված «կուկլայան ազգության ֆալսիֆներ» գործունեություն ու բնակությունը Սանկս-Պեսերուզում կանոնավորելու համար ֆալսիֆ իբխանությունները դիմելու են աննախադեղ խստակամ միջոցների:

Քաղաքականությունը
միջամտել է դոլլարի
կուրսին

«Ազատություն» կայանը անդրադարձնելով օտարական համագումարի արթնը կողմերին նշում է, որ փորձագետների կարծիքով դոլլարի կուրսի աննախադեղ անկումը 30 կեսով հետևանք է ֆալսիֆական միջամտության, որը նրա օգուտը ունի համագումարի աշխատանքների օրերին օտար կայունացման ժամանակ ստեղծել: Համագումարից հետո օտար կուրսի հետևողական արժեզրկում կարող, զգնում են նաև արևմտյան փորձագետները:

Չոհվել է 80 խաղաղ
բնակիչ

80 խաղաղ բնակիչ զոհվել, մոտ 1000 տուն է հրկիզվել այն խուճուր հարձակման ընթացքում, որն արխազական կողմը վերջին երկու օրերին ձեռնարկել էր Աբխազիայի Օչամչիրի բնակավայրում, Քոչարա գյուղի մոտ: Այդ մասին հաղորդել է Վրաստանի «Մախնժոր» լրատվական գործակալությունը: Վրացական կողմից զոհվել են երկու և վիրավորվել 21 զվարդականներ: 14 մարտիկներ են սեղաբնակ 30 վրացիներ «նահանջելիս մնացել են հակաառևտրի փրկումում», նշում է «Մախնժոր»-ի տեղեկագրում:

ԱՊՀ երկրների
ղեկավարների հանդիպումը
ղեկեցման 25-ին

ԱՊՀ երկրների ղեկավարների հանդիպումը կկայանա ղեկեցման 25-ին Մինսկում: Ինչպես հայտնեց ԱՊՀ երկրների ղեկավարների խորհրդի աշխատանքային խմբի կողմից, որտեղ կլինակվան ղեկավարները ժամկետի կառավարությամբ: Չվել են իրենց համաձայնությունը: Կորոսյենյան նշեց, որ օրակարգը համաձայնեցվել է աշխատանքային խմբում մեծական ներկայացուցիչների մակարդակով:

Ռաբինը խորհուրդներ է
սալիս թաղեսիներին

Իսրայելի վարչապետ Յիցխակ Ռաբինը գրավալ հողերի թաղեսիներին խորհուրդ սվեց զուտ լինել իրենց ակնկալությունների մեջ և անել այն դեպ, որ միջինարեւելյան խաղաղության բանակցություններն ընթանան այնպիսի հունով, որ բարեկամի նրանց ամենօրյա կյանքը, կենսագործունեությունը: Ռաբինի այս խոսքերը հնչեցին այն դեպքին, երբ թաղեսիյան ֆալսիֆներում և ավաններում վերսին սասկացել է «Քարի թաղեսի» ընդդեմ իսրայելյան բանակի, մինչև հարավային Լիբանանից Չըզբոլլաի զինյալները խախտել են հրադարձը և արուճակում են հրթիռներ արձակել դեպի իսրայելյան սահմանները բնակավայրեր:

Վարներ ամերիկյան
օդուժում

Երկուաբթի օրը վար է տեղի ունեցել Մ. Նահանգներում Մոնթանայի մոտ, ռազմական 2 բեռնաօդակարճ թախվել են իրար, որի հետևանքով ստացվել է 13 մարդ, բոլորն էլ անձնակազմի: Մեկ օր հետո դաստիարակվել է մի այլ վթար, այս անգամ արևմտյան Թեխասում, որտեղ փորձաքիչի միջին ջախջախվել է B1-B usra-սեզիական ութակոծիչ, որի ֆոսֆորյա անձնակազմի ժակասագիրը դեռևս մնում է անհայտ:

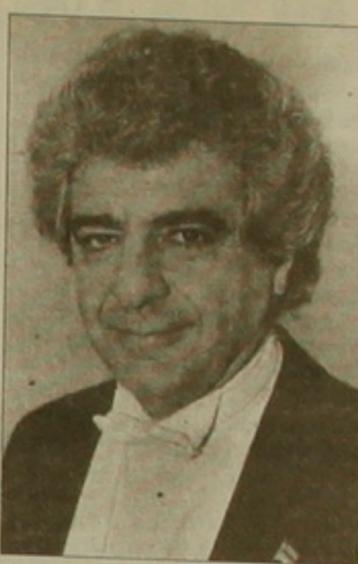
Համերգային
շրջագայությունն ավարտվեց

Օրերս Հունաստան կատարած ուղևորությունից տուն վերադարձավ Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբը Լորիս Եզրավորյանի ղեկավարությամբ: Նոյեմբերի 18-ից 30-ը տասներկու օր տևած համերգային այս երջագայության ընթացքում հայ երաժիշտները սվեցին երկու համերգ և կատարեցին բազում ձայնագրություններ:

Հասկալից մեծ հաջողությամբ է անցել առաջին համերգը կայացած նոյեմբերի 24-ի երեկոյան Աթենի նորակառուց երաժեստրային Դոլլայում (Մեզարո Մուզիկա): 2800 հանդիսական շեղավորող և հրաշալի ձայնակցություն ունեցող այս դահլիճը խիստ ընտրությամբ է տեղադրվել երաժեստանական կոլեկտիվներին ելույթ ունենալու իր կամարների ներքո: Բեռլինի սիմֆոնիկ նվագախմբից հետո հանդես է եկել Հայաստանի ֆիլհարմոնիկը, որին ողիսի հաջողությամբ Հունաստանի սիմֆոնիկը: Համերգային

ծրագիրն ընդգրկել է հույն երաժեստանի Թեոդոր Անտոնիոսի «Փան» համանվագը, առաջ Արամ Խաչատրյանի հանրահայտ ջութակի կոնցերտը (մեծակատար Արաբաքչյան) և Դմիտրի Շոստակովիչի 5-րդ սիմֆոնիան: Ինչպես վկայում են տեղական թերթերը, համերգն ունեցել է բացառիկ հաջողություն «դասվաբեր տեղ գրավելով Աթենի և մասնավորապես երաժեստանական Դոլլայի դասնություն մեջ»: Իսկ հունահայ «Նոր աշխարհ» շարքարբերը այսօր է բնութագրում հայկական երաժեստային համերգային երջագայությունը: «Արեւմտահայ գաղութն ազգային հոյաքություն օրեր աղբյուրը»:

Հաջող համերգը, որ կայացել է վերադառնալուց առաջ, եղել է երաժեստանական ուղեկցություն 1913-ին նկարահանված մի համը արժանավարի նվիրված Ռիխարդ Վագներին: Իսկ երկու համերգների արան-

հուն հայկական կոլեկտիվը գրաված է եղել վերահիշյալ դահլիճում հույն արդի երաժեստանների սեղծագործությունները ձայնագրելով: Մասնավորապես կատարվել են Յաննի Խրիստիանի «Մի եղանակի դժոխքը» սեղծագործությունները: Հակահեղափոխ այն է.

որ տեղում բարձր գնահատվել է հայ երաժիշտների ոլորտի սիմֆոնիկ նվագախումբի նրանց են վստահել իրենց նվագային սիմֆոնիկները ձայնագրելու հույժ դասաստիանատ գործը: Վերջինս բարունակելու համար հաջող արդի են մեր ֆիլհարմոնիկ նվագախումբն արդեն մեկ անգամ հրավիրվել է Եզրյան ժողովի արդի Հունաստան: Ավելին, ըստ հույն խմբավար Նիկոս Յուլիստի, մերոնց օգնությամբ «հաջող է հինգ արդիներին ողիսի ձայնագրվեն ֆանս հույն երաժիշտների հորիզոններ»:

Ընդամենը մի քանի օր առաջ վերադարձած նվագախումբը երկու օրից մեկնում է Կենտրոնական Եվրոպա՝ ավստրիական հեռուստատեսության հրավերով մասնակցելու Մուրք մենդյան օրը դեկտեմբերի 24-ի զիչերը երեք հեռարձակվող տնական համերգին: Հիշեցնենք, որ արդեն երորդ անգամ են հայ երաժիշտները մասնակցում այդ համերգին, որը մոտ կես միլիարդ մարդ է դիտում ողջ մայրցամաքում:

Բարի ճանադարձ մաղթենք մեր հայրենակիցներին:

ԼԵՎՈՆ ԱՍԵՐՅԱՆ

ԱԶԳ - ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ԵՐԵՔՆ ԱՎԵԼՈՐԴ ԵՆ

pp.): «Միլան»-ի կազմում հանդես է գալիս ֆուտբոլային աստղերի մի ամբողջ համաստեղություն, ընդ որում վեցը արտասահմանցիներ են, որոնք էլ հիմնականում տն են արդի «Միլան»-ի խաղիչները: Դասեցվել իմեները ֆրանսիացի ժան-Պիեռ Դադենը, հարավսլավացիներ Գեյան Սավիչեիչը և Զվոնիմիր Բոբանը և հոլանդական հրաշալի ծայրալե Ռուտը Գուլլիխ, Մարկո վան Բաստեն, Ֆրանկ Ռայկաարդ:

Սակայն այսօր «Միլան»-ի զվալոր մարզիչ Ֆաբիո Կապելլոն և ակումբի նախագահ Միլիո Բերուսկոնի լուրջ խնդրի առջև են կանգնած: Խոսքն այն մասին է, որ Իտալիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի կանոնադրության համաձայն միայն երեք միակամանակ հանդես կալ մի խաղի ընթացքում, իսկ մնացած երեքը ստիպված խաղին հետևում են դահլիճային նստահանից: Դա էլ ստիպում է մարզիչներին ամեն անգամ փոխել խաղադուր, մերք ընդ մերք այս կամ այն ֆուտբոլիստին խաղադուրաբար դուրս բերելով: Դա էլ հնարավորություն էր արդի մարզիչներին չիվ ցուցադրել իրենց ունակությունները: Եւ այդ 6 մարզիկների մեջ մրցակցություն է ծավալվել, յուրաքանչյուր իր խաղով ակնիվ յայտար է մղում «արեւի սակ»-ի տեղի համար:

Վերջում եւս մի հետաքրքրական փաստ: Միլանի «Սան Սիրո» մարզադաշտը, որտեղ իր խաղերն է անցկացնում «Միլան»-ը, կարող է ընդունել 76398 հանդիսատեսի, նրանցից 73 հազարը ստասարկվում են արաններում:

Ստորսն ու ֆաղաքականությունը
երկվորյակներ են

Վերջին ժամանակներում ստորսն ու ֆաղաքականությունն այնքան են միախառնվել, որ երբեմն մտածում ես, որ կյանքի այդ երկու բնագավառներն իրարից անկախ չեն կարող գործել: Սկսած հիսլեյան Գերմանիայից, «սաղ թատերադրամ» ժամանակագրացից ցայտօր ֆաղաքականությունն է իբխում ստորսնում: Անձ սերությունների ֆաղաքական գործիչներն իրենց կամեն են թելադրում ստորսնին: Եւ երբ քեկուզ մոսկովյան և լուսանցելեյան օլիմպիական խաղերը, երբ երկու գերհոգ սերություններն իսրայելում և ԱՄՆ-ը, բոլոր կոնցեցիան այդ խաղերը: Նույնը բարունակվում է այսօր: Այժմ ֆաղաքական գործիչներն թիրախն է դարձել Հարավսլավիան: Հարավսլավական թատերադրամը, որում էլ դաժան ու անարդարացի լինի, միեւնույն է ոչ ոքի իրավունք չի տալիս այդ երկրի մարզիկներին զրկել մեծ ստորսնում հանդես գալուց: Բարձր արջաններից ստացված հրահանգներով կարծիք լույս վառվեց հարավսլավացի մարզիկների առջեւ: Բոլոր հավաքականներին եւ քիմերին արգելվեց հանդես գալ Հարավսլավիայի դրոշի ներքո միջազգային աստղաբեզմունք: Եվ բոլորայի առաջնու-

թյան եզրակալիչից հանվեց ֆուտբոլի հավաքականը, օլիմպիական խաղերին հարավսլավական միասնական թիմ չկար, այլ կային միայն սորոհչակ հանրադատությունների փոխարինի թիմեր և այդպես բարունակ:

Օրերս Հարավսլավիայի նախագահ Միլան Պանիչը դիմում է հղել ֆուտբոլի միջազգային ֆեդերացիայի (ՖԻՖԱ) նախագահ ժոռո Ավելանժին խնդրելով, որ Հարավսլավիայի ֆուտբոլի հավաքականին իրավունք սրվի մասնակցել 1994 թ. ԱՄՆ-ում կայանալի ֆաղաքական մրցաբարձը: Հիշեցնենք, որ Հարավսլավիայի հավաքականը մասնակցել էր ֆաղաքական մրցաբարձում փիճակահանությունը, որը կայացել էր 1991 թ. դեկտեմբերի 8-ին Նյու Յորկի «Սեդիսոն Սվեր Գարդեն» կենտրոնում և ըստ որի ընդգրկվել էր հինգերորդ եվրոպական խմբում, սակայն այս սարվա հոկտեմբերի 1-ից ՖԻՖԱ-ի որոշմամբ հանվել էր ընտրական մրցաբարձի մասնակցների ցուցակից, նորից նույն դասճառարանությամբ Հարավսլավիայում դաստեղծվեց:

ԱՇՈՏ ՄԱՐՏՈՐՈՍՅԱՆ

Հայ նկարիչները հավաքվել
էին համագումարի

Այս օրերի գեղարվեստական կյանքի իրադարձություններից մեկն էր հիւսիսային կիմ նաեւ Նկարիչների միության հերթական համագումարը, որն անցկացվում էր Ստանիսլավսկու անվան ռուսական բաստոնի շենքում: Առաջին օրը հեշած միության վարչության նախագահ Արա Շիրազի հաւաքվածությունը հաջողեցին բազմաթիվ ելույթներ կրես ու հավասարակշռված, անկիլ ունեցող և հակահարկը: Թվում էր, որ այս համագումարը դարձրել էր կոնցեցի սեղծագործական այս միության հետագա գործունեության բարունակման ուղիներ, դրա կարգավիճակի ճշգրտման և նմանախոլ այլ հարցերում: Բայց քանի որ, մեղմ ասած, իչ էին մասնակիցները և աշխատանքի երեք օրերի ընթացքում այդպես էլ բխում չհավաքվեց, նկարիչների այս համաժողովը ոչ մի կոնկրետ որոշում չընդունեց: Միակ որոշումը թերես այն դաղարեցնելն ու զարմանք բարունակելն էր, բայց արդեն դասգամավորների ընտրության սկզբունքով, նաեւ 17 հոգուց բաղկացած հանձնաժողովի ստեղծումը, որի նախապարտեղ ողիսի լինի Հայաստանի Նկարիչների միության կանոնադրության կազմումը: Բանն այն է, որ դուրս գա-

լով նախկին ԽՍՀՄ Նկարիչների միության կազմից, հայկական միությունն առայժմ չունի իր սեփական կանոնադրությունը, առանց որի անհասկանալի է նրա գործունեության զվալվոր ուղղվածությունը:

Մեզ համար այնքան էլ դարձ չէր հայ նկարիչների ու ֆանդակագործների այսօրվա բույլ մասնակցությունն իրենց գլխավոր ժողովի, որ գումարվում է հինգ արդի մեկ: Չէ՛ որ դա միակ բարձր արթնում էր ֆուտբոլային իրենց իրադարձական խնդիրները, լսելի դարձնելու իրենց ձայնն այս խաղը ժամանակներում: Մեր այն հարցին, որ ինչու էին այսօր իչ մասնակից նկարիչները, միության վարչության նախագահ Շիրազն այսպես դասասլանեց. «Հիմնականում բացակայում էին այն նկարիչները, որոնց համար Նկարիչների միությունը միայն «բարիքներ բաժանող և բախիչ կազմակերպություն էր: Այժմ, երբ փոխվել են ժամանակները, և այն վերադառնալու իրենց իրադարձական հարցերով գրադրվող հասարակական մի միության, այդ մարդիկ հարկ չեն համարում մերկայանալ ցանկացած մակարդակի ժողովի»:

Լ Լ

«Ազգ» քերի համակարգչային ծառայությունը կատարում է Apple Macintosh համակարգիչների սեյնիկական ռալկայ ստասարկում և ուսուցում, գովազդներ, խորհրդամեծերի, ֆիրմային նշանների, հրավիրատեսների, արթեր սեսակի ազդագրերի և ընդհանրապես, համակարգչային ձեռնարկման դասվերներ, գումարը նկարների և ձեռագրումների գրունբարձմանում ժողովակնի վրա՝ 1200 և 2400 dpi խտությամբ: Դիմելով մեզ, դուր կարող եմ ձեռք բերել հայերենի ավտոմատ տարադարձիչ: Դրանք կկատարվեն ձեր երեսակայածից բարձր մակարդակով: Հասցեն: Երեւան, Հանրադատության 47, «Ազգ» քեր, Թ 58-18-41, 56-28-63

